

2. పరోపకారి పరాంకుశం

“ఎక్కడి దాకా?”

కిటికీ పక్కన కూర్చున్నానేమో; ఎవరెవరు ఆ కంపార్టుమెంట్లో ఎక్కుతున్నారో, ఎవరెవరు దిగుతున్నారో పట్టించుకోడం లేదు. కాని, మోచేత్తో పొడిచి మొహమాటం లేకుండా అడిగిన ఆ మనిషిని పట్టించుకోకుండా ఎలాగ!

“నువ్వు, పరాంకుశం!” అన్నాను.

“ఆఁ; నేనే! గుర్తు పడతావో, లేదో అని టెస్ట్ చేశాను!” అన్నాడు పరాంకుశం.

“ఎక్కడిదాకా? హైదరాబాదేనా?” అని అడిగాను.

“ఇది బావుంది. ముందు అడిగింది నేను!” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“హైదరాబాదుకనే టిక్కెట్టు కొనుక్కున్నాను. ఈ బెర్లు నాకు రిజర్వైంది కూడాను. కాని అర్థరాత్రీ అపరాత్రీ అని వెనకాడకుండా బెజవాడలో దిగిపోవలసాస్తోంది. నువ్వుగాని హైదరాబాదుకి టిక్కెట్ కొనుక్కుని బెర్లు రిజర్వేషన్ చేయించుకోకపోతే నా టిక్కెట్ మీద నువ్వు హైదరాబాదు వెళ్ళిపోవచ్చు. నీ టిక్కెట్ నేను తీసుకుని రాత్రి బెజవాడలో దిగిపోయి బ్రేక్ జర్నీ రాయించుకుని రేపు ప్రయాణం కొనసాగించగలను.”

“థాంక్యూ! నన్ను గుర్తుపెట్టుకోడమే కాకుండా, నాకు అడక్కుండానే ఒక ఉపకారం చేయడానికి సిద్ధపడ్డావు!”

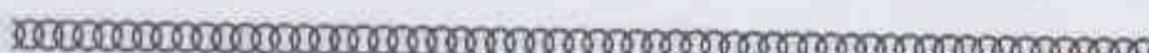
“ఇందులో ఉపకారం ఏమీ లేదు. ఈ కంపార్టుమెంట్లో రాజమండ్రికి కోటా లేదని నాకు తెలుసు. నువ్విక్కడ ఎక్కావు గనక టికెట్ ఇన్స్పెక్టర్ని మంచి చేసుకుని ప్రయాణం చెయ్యవలసిందే. నా పరిస్థితులవల్ల నేను బెజవాడలో దిగిపోవడం తప్పనిసరైంది కనక నీకు నా టిక్కెట్ ఇచ్చేసి, కనీసం నువ్వయినా ఇబ్బంది పడకుండా ప్రయాణం చేసేట్టు చూడగల్గు. బెజవాడలో దిగిపోతున్నందుకు నాకు దండుగొతున్న బెర్ట్ ఛార్జీ పాతికరూపాయలూ ఎలాగూ నువ్విచ్చేస్తావు.”

పరాంకుశం నవ్వేడు. అందులో సుఖంగా ప్రయాణం చేస్తున్నందుకు తృప్తి ఉందో, నేనలా నిర్మోహమాటంగా చెప్పేసినందుకు హేళన ఉందో నాకు తెలియలేదు.

“ఇంతకీ నువ్వు బెజవాడలో తప్పనిసరిగా దిగిపోవలసిన ఆ పరిస్థితేమిటో చెప్పావు కాదు.”

చెప్పాను:

నేను విశాఖపట్టణంలో పని చేస్తున్నది ఒక ప్రయివేట్ కంపెనీలో. హైదరాబాదులో మా అమ్మాయి, అల్లుడూ; వాళ్ళు ఈ మధ్యనే కట్టుకున్న ఇంట్లో ఎల్లండి గృహప్రవేశం

కొద్దిగా  భరోగో కథా సంపుటం

చేస్తారనీ, ఆ రోజున నేనక్కడ ఉండాలనీ పదిరోజుల కిందట ఉత్తరం వచ్చింది. వెంటనే నాలుగు రోజులకి సెలవు కాగితం రాసి గ్రాంటు చేయించుకుని, టిక్కెట్ రిజర్వేషన్ చేయించుకున్నాను. ఇవాళ ఈ రైలు కోసం స్టేషన్ కొస్తే ప్లాట్ ఫారం మీద నూ కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారు నన్ను పలకరించారు. ఆయన ఏదో అర్జెంటు పనిమీద హైదరాబాదు వెళ్తున్నారట. రేపు ఫ్లయిట్ లో వెళ్ళడానికి టైమ్ ఉందిట గాని, బెజవాడలో ఒక అర్జెంట్ లెటర్ ఇవ్వవలసింది ఉందిట. అందుచేత ఈ రాత్రికి బెజవాడలో దిగి, రేపు ఉదయం ఆ పని పూర్తి చేసుకుని రేపు ఫ్లయిట్ లోనే హైదరాబాదు వెళ్తున్నారట. ఈ సమాచారం అంతా చెప్పి-“అవునూ; మీ వాళ్ళింట్లో గృహప్రవేశం ఎప్పుడూ?” అని అడిగారు.

“ఎల్లండండి” అన్నాను.

“అయితే, నా బదులు మీరే బెజవాడలో ఈ రాత్రి దిగిపోయి ఈ లెటర్ అక్కడ రేపు ఇచ్చేసి, రేపు మరో ట్రెయిన్ లో హైదరాబాదు వచ్చేగలరేమో చూడండి?” అన్నారాయన.

నేను కొంచెం తటపటాయిస్తూ ఉంటే, ఆయనే అన్నారు- “అలా అర్థరాత్రిపూట దిగడం, రేపు ఈ కవరు ఇవ్వడానికి బెజవాడలో తిరగడం, మళ్ళీ హైదరాబాదు రైలు పట్టుకోవడం - ఇవన్నీ మీకు శ్రమ అవుతాయని నాకు తెలుసు. అయితే; మీరు అలా శ్రమ పడడానికి సిద్ధం అయితే నాకు ఆ శ్రమంతా తగ్గించినందుకు, ముఖ్యంగా ఆ టైమంతా మిగిల్చినందుకు ప్రతిఫలంగా ఈ ట్రిప్పు మొత్తం అఫీషియల్ చేసేస్తాను.”

అలాగ స్వామికార్యం, స్వకార్యం కలిసొస్తున్నాయి కదా అనీ, ఆర్థికమైన ఊరడింపుతో బాటు ఎమ్.డి.గారి అభిమానానికి పాత్రత కూడా లభిస్తోందనీ - బెజవాడలో దిగి ఆయన చెప్పిన పని చేయడానికి సిద్ధపడి ఆ కవరు వుచ్చుకున్నాను.

“నేను హైదరాబాదు వెళ్ళడం లేదు. బెజవాడలో దిగిపోతున్నాను. అందుచేత నీ టిక్కెట్ నా కవసరం లేదు” అన్నాడు పరాంకుశం.

“బెజవాడలో నువ్వు దిగిపోతున్నావా...? సరే, నువ్వు ఈ రాత్రికి ఎక్కడ దిగుతావు? అదే, ఏదైనా లాడ్జ్ లో రూం తీసుకుంటావా?” అని అడిగాను.

“నాకేం కర్మ? హాయిగా మా ఇంటికి పోతాను. అన్నట్టు నీకు చెప్పనే లేదు కదూ! నాకు బెజవాడ ట్రాన్స్ ఫరై రెండేళ్ళయింది.

“సరి! చెప్పావే కాదు!” అన్నాను.

“న న్నేమైనా చెప్పనిస్తే కదా నువ్వసలు? వెధవది, ఒక కవరు పట్టుకెళ్ళి అదేదో ఆఫీసులో ఇచ్చే మెసింజరు పని నెత్తిమీద వేసుకుని బోలెడు కథ చెప్పావు.”

“సారీ, పరాంకుశం! నా సంగతి నీకు తెలుసుగా, ఎవరికి ఏం చెప్పినా పూర్తిగా బోధపడాలన్న దృష్టితో అన్ని వివరాలతో సహా చెప్పడం నా కలవాటు. ఇంతకీ నేను బెజవాడలో దిగి-

నా ఆలోచన మరేం లేదు. బెజవాడ చేరేసరికి రాత్రి పదకొండు దాటుతుంది. ఆ వేళప్పుడు గదులు ఖాళీగా ఉండే లాడ్జీలు దొరక్కపోవు గాని, రిక్షా ఎక్కి పేట పేటా చక్కబెడుతూ ఓ గంటయినా తిరగవలసి రావచ్చు. పరాంకుశం వెళ్ళేది సాక్షాత్తు వాళ్ళ ఇంటికే గనక అతనితో బాటే వెళ్ళిపోయి వాళ్ళింట్లో ఏ వరండామీదనో కళ్ళు మూసుకుంటే ఇట్టే తెల్లారిపోతుంది. పొద్దుటే లేచి ఎనిమిది, తొమ్మిది గంటల మధ్య ఆ కవరు ఇవ్వాలి నచోట ఇచ్చేస్తే పనైపోతుంది. నా అదృష్టం బావుండి కోణార్క ఒక గంట గాని లేటయిందా, రేపు సాయంకాలంలోగానే హైదరాబాదు చేరిపోగలను. ఈమాత్రం దానికి బెజవాడలో లాడ్జీలు వెతికి గది అద్దెకి తీసుకోవడం ఎందుకూ?

ఇదంతా కనిపెట్టేసిన వాడిలా-“ఆ కవరేదో నాకిచ్చేయ్యి! నీకు బదులు నేనే ఆ ఆఫీసులో ఇచ్చేస్తాను. ఈమాత్రం పని కోసం నువ్వు రిజర్వేషన్ పక్కాగా ఉన్న టిక్కెట్టు మీద బ్రేక్ జర్నీ రాయించుకుని రేపు మరో ట్రెయిన్ పట్టుకోడం ఎందుకు? నాకెలాగా పరోపకారి పరాంకుశం అని బిరుదు ఇచ్చావు కదా!” అన్నాడు పరాంకుశం.

పరాంకుశం చెప్పినట్లు చేస్తే అది స్వామి ద్రోహచర్య కిందకి వస్తుంది. కాని, ఇందులో నా స్వామి - అనగా మా మేనేజింగు డైరెక్టర్ గారు - నష్టపోయేది మాత్రం ఏముంది? ఆయన ధ్యేయమల్లా ఆ కవరు బెజవాడలో ఆ ఆఫీసుకి చేరడం. అంతే! పైగా పరాంకుశం బెజవాడలో స్థానికుడు. ఆ కవరు ఆ ఆఫీసులో ఇచ్చేయడం అతనికి కొంచెం కష్టమే అయినా, అది అతనికి నా అంత కష్టం కాదు. అదంతా అలా ఉంచి, వేళగాని వేళప్పుడు నన్ను తన ఇంటికి తీసుకెళ్ళడం, నాకోసం కొద్దో గోప్పో ఏర్పాటు చెయ్యడం- ఈ కష్టాలు అతనికి ఉండవు.

అందుచేత ఒకటికి రెండుసార్లు జాగ్రత్తలు చెప్పి ఆ కవరూ, ఆ ఆఫీసు వాళ్ళు సంతకం చేసి ఇవ్వవలసిన రసీదూ పరాంకుశానికి ఇచ్చేశాను.



నాలుగు రోజుల సెలవూ అయిపోయి, నేను మా ఆఫీసులో అడుగు పెట్టగానే పరాంకుశం నాకు పోస్టులో పంపవలసిన రసీదు కోసం డిశ్చావి గుమస్తా దగ్గర ఉన్న టపా అంతా వెతుకుతున్నాను. ఇంతట్లోకి - “ఎం.డి.గారు తమర్నోసారి దైవేయమన్నారు సార్!” అని కబురు...

చేంబర్సులో అడుగు పెట్టగానే - “ఏదీ, రసీదు?” అని నన్ను ఎం.డి. గారు రొకాయించడం ఖాయం. ఏమిటి చెప్పాలా అని ప్రాణం కడబట్టిపోయింది. తెల్లవారి లేవగానే కవరు పట్టుకెళ్ళి అక్కడ ఇచ్చేసి రసీదు సంతకం పెట్టించుకుని ఆ రసీదుని కవరులో పెట్టి నాకు పోస్టు చేశాక గాని ఇంటికి వెళ్ళనని పరాంకుశం నమ్మకంగా చెప్పాడు. “నా పేరే పరోపకారి పరాంకుశం కదా! దానికే ముప్పు తెచ్చుకుంటానా?” అన్నాడు. మరి టపాలో చూస్తే నాకు పరాంకుశం నుంచే కాదు. ఇంకెక్కణ్ణించీ కూడా ఒక కవరు మాట అటుంచి వొక్కొక్క

“ఎనిమిది రూపాయలెందుకు ఖర్చు పెట్టాలి. రానూ పోనూ రిక్షా బేరం ఆడుకుంటే మూడు రూపాయల్లో తెమిలిపోతుంది కదా అని నీకు అనిపించొచ్చు. దానికి కారణం ఉంది.

“నేను ఉదయం లేవగానే పేపరు చదవకుండా ఏ పనీ చెయ్యను; నీకు తెలుసు కదా! ఆ ఉదయం - అలాగా పేపర్ చూస్తుంటే - “గోదావరి ఎక్స్ప్రెస్లో ఫస్టు క్లాసు ఏ.సి. కంపార్టుమెంట్లో చోరీ” అనే వార్త కనబడింది. ఈ మధ్య మన సంస్కృతి ఎంతలాంటి పరిణామాలకి లోనైందో ఎవరూ చెప్పక్కర్లేదు. పేపర్ చేతికి రాగానే ముందు క్రయిమ్ పేజీ చూసేవాళ్ళు చాలామంది బయలుదేరారు - నాకులాగే.

“మీ ఎం.డి.గారు విశాఖపట్నం నుంచి ఫస్ట్ క్లాస్ ఏ.సి. టికెట్ విజయవాడ వరకు తీసుకున్నారు. (చెప్పావు కదా, ఆయన ఇక్కడే దిగిపోదామని నిర్ణయించుకుని బండెక్కారని!) ఆ టికెట్ హైదరాబాద్ వరకు పొడిగించుకోడం, అందుకు అనసరమైన ఛార్జీ చెల్లించడం, రిజర్వేషన్ ఓ.కే. చేయించుకోడం - ఈ పనులు తగిలి ఆయన తన స్థలం వదిలి ప్లాట్ఫారం మీదికి వచ్చారట. తిరిగి అన్ని పనులూ చేయించుకుని లోపలికెళ్తే ఆయన బ్రీఫ్ కేసు, దాన్ని కనిపెట్టుండమని అప్పగించిన మనిషి అక్కడ గైరు హాజరు!

“ఆయన పోలీసు రిపోర్టు ఇవ్వడం దగ్గర్నుంచి అన్నీ వివరంగా ప్రచురించారు న్యూస్ పేపర్లో.

“నేను వెంటనే నువ్విచ్చిన కవరు ఒక సైడు నుంచి చాకచక్యంగా తెరిచాను. దాంట్లో పది లక్షల రూపాయల విలువ చేసే ఒకానొక వర్క్ కోసం టెండరు ఫారాల వెల నిమిత్తం రెండు వందల ఏబై రూపాయలకి ఒక బ్యాంకు డ్రాఫ్ట్ ఉంది. అది అందగానే ఆ టెండరు ఫారాలు ఆయనకి చేరుతాయి. అయితే, ఆయన ఇచ్చిన కవరు ఆ ఆఫీసులో నేనే స్వయంగా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తే నన్ను ఎవరో ఒకరు గుర్తుపట్టడమే కాక, పోలీసులకి ఆ సమాచారం చేరవేసే అవకాశం కూడా ఉంది. బ్రీఫ్ కేస్ నువ్వే దొంగతనం చేశావు. అందులో ‘నగదూ, నట్రా’ ఉంచేసుకుని క్రాస్ చేసిన డిమాండు డ్రాఫ్ట్ ని ఏమీ చెయ్యలేక హాండ్ వరు చేశావు అని నన్ను బైండోవరు చేస్తారేమో? అసలు ముందుగా మక్కెలు విరగతన్ని మరీ మాట్లాడతారేమో! ఉపకారానికి పోయి అపకారం కొనితెచ్చుకోడం వీధిన పోయేది వీపుకి రాసుకోడం అవుతుందేమో అనిపించింది. నాకు ఆ కవరు ఒక మిత్రుడి ద్వారా చేరిందని నేను వాళ్ళకి నమ్మకం కలిగే విధంగా చెప్పేలోపలే నా శరీరం కొంత బాధపడడం జరగొచ్చు కదా.

“టెండరు ఫారాలు అడుగుతూ డ్రాఫ్టు పంపడానికి అప్పటికి ఇంకా ఒక రోజు వ్యవధి ఉంది. అంతేకాక, నేను ఆ డెలివరీ జోన్ లో రిజిస్టర్ చేస్తే ఆ రోజు కాకపోయినా మర్నాడయినా అందిపోయే అవకాశం ఉంది. అందుకని వెంటనే కవరు మళ్ళా అంటించేసి

సర్కింగ్

రిజిస్టరు పోస్టులో, ఎక్వాలెజ్జీమెంటు డ్యూతో వేశాను. రిజిస్టరు చేసినందుకు పోస్టాఫీసు వారిచ్చిన స్లిప్పు ఇందుతో జత పరచాను.

“మరీ చిన్నయసూరి లా బయలుదేరి నీతిచంద్రిక చెప్పడం మొదలెట్టాననుకోకపోతే ఒక సంఘటన చెప్తాను.

రాంమోహన్ అని నా క్లాస్ మేటుండేవాడు. వాళ్ళు నాన్నగారికి హైదరాబాదులో ఒకానొక పోలీసు స్టేషన్ కెదురుగా ఒక కాఫీ హోటలు ఉండేది. ఓ రోజు సాయంకాలం నాలుగవుతూ ఉండగా ఒక పాసింజరు ఆ హోటల్లో కొచ్చి, ఆకుల్లో పొట్లాం కట్టి తాను తెచ్చుకున్న టిఫిన్ తిని, అక్కడ కాఫీ తాగి, అక్కడికక్కడే చచ్చిపోయాడు.

“క్షణాల మీద పోలీసులు రంగంలో దిగారు. ఎవరు చెప్పినా ఒకటే మాట; టిఫిన్ తిన్నాడు. కాఫీ తాగాడు, చచ్చిపోయాడు. అంతే!

“నీ హోటల్లో తిన్న పదార్థంలో విషం ఉంది. అందుకే వాడు చచ్చాడు!” అని డబాయించి రాంమోహన్ తండ్రిని అరెస్టు చేశారు.

“వాడు తిన్న టిఫిను మేం సర్వు చేసింది కాదు. ఆకు పొట్లాం విప్పుకుని వాడు తెచ్చుకున్నదే వాడు తిన్నాడు. మేం ఇచ్చింది మంచి నీళ్ళూ, కాఫీ మాత్రమే!” అని ఎంత మొత్తుకున్నా ఎవరూ వినిపించుకోలేదు. ఒక అరగంట గడిచేలోగా జనం వెర్రెత్తిపోయి ఫర్నిచర్ అంతా ధ్వంసం చేసేశారు. ఆ తరువాత అక్కడ షెల్పుల్లో స్టాకులో ఉన్న స్వీట్లూ వగైరా టిఫిన్లూ, రుబ్బింగులో ఉన్న పిండి, డికాక్సన్లూ అన్నీ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఆ పాత్రలతో, బేసిన్లతో సహా, ఫుడ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు అవన్నీ కెమికల్ ఎనాలిసిస్ చేసి వాట్లో దేంట్లోనూ విషం లేదని సర్టిఫికేట్లయితే ఇచ్చారు. కేసేమో అతనికి శిక్ష లేకుండా ముగిసింది. కాని ఆ పాత్రలు, బేసిన్లు, కప్పులు, సాసర్లతో సహా ఏ ఒక్కటి తిరిగి రాలేదు. పైగా ఫుడ్ ఇన్ స్పెక్టర్లని మంచి చేసుకుని కేసు లేకుండా చూసుకున్నారే తప్పా, ఇక్కడ అంతా విషమే’ అని అపవాదు వచ్చిపడి మళ్ళీ వాళ్ళు హోటల్ తెరవడానికి సావకాశం ఏర్పడలేదు. ముసలాయన బెంగతో, అవమానంతో మంచి పట్టి ఏడాది తిరక్కుండా కాలం చేశాడు. రాంమోహన్ అడ్రస్ లేదు! దరిమిలాను, హోటళ్ళన్నిట్లోనూ - “బయటినుండి తెచ్చిన పదార్థాలు ఇచ్చట ఆరగించరాదు” అని నోటీసులు పెట్టారు.

“కాలం కలిసి రాకపోతే తాడే పామై కరుస్తుందంటారు. అందుచేత ‘సరోపకారి పరాంకుశం’ అయినా సరే కొంతమేరకి జాగ్రత్తగా ఉండవలసిందే.

“మీ ఎం.డి. గారికి ఆ టెండరు ఎస్తే మాత్రం నా సంగతి మర్చిపోవద్దని చెప్పుమీ!”

(“ఆంధ్రప్రభ” వీక్షి : 21-8-92)

